

POROČILO

o delu Medočinske lokalne akcijske skupine za preprečevanje zasvojenosti z drogami Velenje za leto 2025

V letu 2025 so preko MZPM potekala celoletna brezplačna srečanja **Šole za starše** pod geslom Otroci so naše največje bogastvo. Na šestih predavanjih priznanih strokovnjakov, izvedenih prek platforme Zoom, je sodelovalo 466 udeležencev, večinoma staršev odraščajočih otrok. Predavanjem so prisluhnili tudi svetovalci **TOM telefona** za otroke in mladostnike, vzgojitelji v kolonijah ter drugi prostovoljci.

Nadaljevali smo z izvajanjem preventivnega programa **Treningi starševstva – Neverjetna leta**, ki se že osmo leto uspešno izvaja v Zdravstvenem domu Velenje in Vrtcu Velenje. Od leta 2021 program poteka pod okriljem **Centra za duševno zdravje otrok in mladostnikov** kot brezplačna storitev za starše otrok, starih od 3 do 12 let. Program je financiran s strani ZZS, Ministrstva za zdravje in Mestne občine Velenje. Njegov cilj je omogočiti otrokom s tveganji ali vedenjskimi težavami zdrav in uspešen razvoj na socialnem, čustvenem in učnem področju.

Januarja 2025 sta se zaključili dve skupini – ena za starše predšolskih otrok in ena za starše šolskih otrok – ki sta se začeli oktobra 2024. V letu 2025 smo izvedli še dve novi skupini za starše predšolskih otrok: prvo med marcem in junijem 2025 ter drugo med septembrom 2025 in januarjem 2026. Staršem je bila ponujena tudi možnost varstva otrok. Programa se je udeležilo 23 staršev, ki imajo skupaj 29 otrok.

V letu 2025 je bil predviden prehod na nov starševski program **Vlagajmo v igro**, pri katerem so pri pripravi gradiv sodelovali tudi naši izvajalci. Zaradi pomanjkanja strokovnega kadra smo nadaljevali z izvajanjem programa Neverjetna leta. Program Vlagajmo v igro, namenjen staršem otrok, starih od 2 do 12 let, se bo predvidoma začel izvajati marca 2026, predvideni pa sta dve skupini. Analize zadovoljstva staršev in opazovanja sprememb v vedenju otrok kažejo, da starši še naprej izražajo visoko stopnjo zadovoljstva s programom in zaznavajo pozitiven vpliv na vedenje otrok.

Javni zavod Socio je v letu 2025 z mobilno enoto enkrat tedensko obiskoval Velenje z namenom ohranjanja stika z uporabniki. Srečanja so potekala tudi v sosednjih občinah, zlasti v Celju. V Velenju smo se srečevali tudi z uporabniki iz drugih občin, ki prihajajo na substitucijsko terapijo. Evidencialno smo 28 uporabnikov s stalnim prebivališčem v Mestni občini Velenje in z njimi opravili 480 stikov.

Družinska rekreacija se izvaja v Vrtcu Velenje, kjer je bilo izvedenih 32 srečanj. Gibalne dejavnosti vključujejo elemente različnih področij in se navezujejo na aktualne dogodke, pri čemer je poudarek na razvoju otrokovega gibanja v sodelovanju s starši ter pod strokovnim vodstvom vzgojiteljic. Srečanja potekajo v sproščenem in prijetnem vzdušju, otroci pa ob uporabi različnih rekvizitov pridobivajo nova znanja, krepijo medsebojno povezanost in razvijajo gibalne ter kognitivne spretnosti.

Finančno smo podprli delo terapevtske skupine **Breza** v Velenju, kjer je bilo izvedenih 49 srečanj s povprečno udeležbo devetih članov.

Spodbujamo tudi delovanje **Dnevnega centra za zmanjševanje škode zaradi drog Velenje**, ki deluje preko **Šent – Slovenskega združenja za duševno zdravje**, program Društva **Projekt Človek** na CSD Velenje ter dejavnosti **Javnega zavoda Socio** in **Inštituta VIR Celje** na področju preprečevanja odvisnosti in rehabilitacije. Iz Mestne občine Velenje je bilo v letu 2025 vključenih šest uporabnikov oziroma družin. Opažajo izrazit porast nekemičnih odvisnosti ter psihosocialnih stisk mladostnikov, ki izhajajo iz prekomerne navezanosti na družbena omrežja, internetne igre, šolske obveznosti in medvrstniške odnose. V programu so zaposlene štiri strokovne delavke.

Program **eMČe plac ozavešča** predstavlja odziv lokalnih mladinskih organizacij na porast dostopnosti in uporabe drog med mladimi ter na njihovo izpostavljenost drugim tveganim vedenjem, pri čemer namenjajo posebno pozornost tudi duševnemu zdravju mladih.

V letu 2025 so izvedli številne aktivnosti in projekte za ozaveščanje mladih. Med drugim so organizirali projekcijo dokumentarnega filma Gram srca s pogovorom z režiserjem Janom Cvitkovičem. Prav tako so pripravili pogovor s psihologinjo Brigito Šinigoj ob predstavitvi knjige Podobe brezdomstva, ki skozi

osebne zgodbe in strokovni uvid odpira razmislek o brezdomstvu kot izgubi doma, varnosti in pripadnosti.

Na večernih dogodkih redno sodeluje ekipa **DrogArt**, ki mladim nudi varno točko ter informacije o uporabi in škodljivosti drog. Izvajajo tudi projekt **Izberi sam**, namenjen zmanjševanju škodljivih posledic uživanja alkohola med mladimi.

Med mladimi so razdelili tudi nove nalepke s slogani o varnosti v prometu, ki opozarjajo, da v primeru uživanja alkohola ali drugih substanc ne vozijo. Pri vsebinski zasnovi in grafičnem oblikovanju so sodelovali mladi, nalepke je oblikoval Matevž Gortnar.

K sodelovanju so povabili tudi mladinskega striparja Dimitrija Dimitrije Petroviča, ki je oblikoval grafike za majice in pripravil nove slogane na temo odvisnosti od prepovedanih drog ter posledic uživanja. Projekt je podprla Lokalna akcijska skupina.

Organizirali so različne kreativne delavnice in turnirje, mladim pa so razdeljevali promocijske izdelke (majice, skodelice), ki spodbujajo skrb za duševno zdravje.

Mladinski center Velenje in **Mladinski svet Velenje** sta v letu 2025 pripravljala 4. lokalni program razvoja mladinskega delovanja. V proces je bilo ob mentorstvu mladinskih delavcev in facilitatorjev vključeno 309 mladih. Delavnice so potekale v šestih srečanjih: z osnovnošolsko mladino, srednješolsko mladino, organizirano in neorganizirano mladino, mladimi z manj priložnostmi in posebnimi potrebami (CVIU) ter z mlajšimi odraslimi, ki niso zaključili srednjega izobraževanja (PUM-O). V strateški dokument so vključili tudi novo poglavje **Zdravje in dobro počutje**, kjer so mladi med drugim predlagali: vzpostavitev varnih točk, multimedijsko hišo za ustvarjanje in druženje, brezplačno psihoterapevtsko pomoč, več pitnikov, predstavitev svetovalnic za mlade, postavitev tabel z vajami za street workout, ureditev družabnih kotičkov v naravi in mestu ter pogovore o duševnem zdravju v šolah in izvenšolskih dejavnostih. Predlagali so tudi vzpostavitev varne točke za LGBT-skupnost.

Mladi so kontinuirano obveščeni tudi preko družbenih omrežij.

Psihološke svetovalnice Posvet za odrasle so pričele delovati 6. aprila 2023, v letu 2025 pa smo odprli še **Psihološko svetovalnico Posvet za mladostnike (14–18 let)**. Svetovalnica predstavlja pomemben doprinos k duševnemu zdravju mladih in izvaja svetovanje posameznikom, parom in družinam v duševni stiski, ki še ne zahteva psihiatrične obravnave. Storitve je brezplačna in ne zahteva napotnice, kar omogoča dostop širši populaciji. Prostor svetovalnice so v Poslovnem centru Jaki, Trg mladosti 2, Velenje.

Pomembno področje predstavljajo tudi krizne intervencije, kjer posamezniki pokličejo ali se osebno zglasijo v času akutne psihične in čustvene stiske. Za svetovanje se je mogoče naročiti na telefonski številki 031 704 707.

V okviru prireditve Velenje se predstavi je potekal 18. tradicionalni **Tek očkov**, ki se ga je udeležilo veliko število otrok in njihovih očetov. Vsi udeleženci so prejeli majice.

Konec leta 2025 je **NIJZ OE Celje** organiziral 2. delovno srečanje članov lokalnih akcijskih skupin za preprečevanje zasvojenosti Savinjske, Koroške in Posavske regije, ki je potekalo v Krškem. Srečanja se je udeležil tudi predstavnik Ministrstva za zdravje, ki je predstavil trenutne analize in programe na področju problematike nedovoljenih drog. Predstavniki LAS-ov so obravnavali tudi problematiko epidemiologije uporabe konoplje in različne programe za podporo mladostnikom na poti odrasčanja.

Tudi v prihodnje bo Medobčinska LAS Velenje poudarjala področje duševnega zdravja, spremljala razmere na terenu ter se odzivala potrebam ciljnih skupin, jih informirala, ozaveščala in v okviru finančnih zmožnosti zagotavljala ustrezne preventivne vsebine.

Realizacija proračuna (LAS – Program za boj proti drogam)

Skupaj: **29.932,98 EUR**

Program / Aktivnost	Znesek (EUR)
Psihološka svetovalnica Posvet v Velenju	18.500,00
Preventivni projekti MC Velenje	6.000,00
Terapevtska skupina Breza	2.195,86
Družinska rekreacija v Vrtcu Velenje	1.225,58
Šola za starše v MZPM	1.500,00
Preventivni program Pogovarjajmo se, prisluhnimo otroku in ne zatiskajmo si oči	229,25
Program Neverjetna leta v Centru za duševno zdravje otrok in mladostnikov	282,29

Številka: 1872-0001/2025

Datum: 31. 3. 2026

Pripravila:

Nina KORELC, univ. dipl. teol., l.r.
višja svetovalka

Janko Urbanc, univ. dipl. ekon., l.r.
predsednik Medobčinske LAS Velenje

Marko PRITRŽNIK, prof. geog. in zgod., l.r.
vodja Urada za družbene dejavnosti